

Pædagoguddannelsen

Studieordning

2011

PROFESSIONSHØJSKOLEN
University College Nordjylland

Indholdsfortegnelse:

1. Indledning	3
2. Progressionen i uddannelsens tilrettelæggelse	5
3. Pædagoguddannelsens struktur og tilrettelæggelse.....	6
4. Semesteroversigt	6
5. Pædagoguddannelsens faglighed og videngrundlag	8
6. Specialisering	9
7. Det tværprofessionelle element.....	9
8. Praktikuddannelsen	10
9. Bedømmelser i pædagoguddannelsen	10
10. Internationalisering	15
11. Undervisnings- og arbejdsformer.....	16
12. De studerendes deltagelsespligt i uddannelsen	17
13. De studerendes indflydelse på tilrettelæggelse af undervisningen og indflydelse i råd og udvalg.....	18
14. Studievejledning og faglig vejledning	18
15. Kvalitetssikring og –udvikling.....	19
16. Ikrafttræden og overgangsregler	19
17. Merit, orlov og overflytning.....	20
18. Meritpædagoguddannelsen	20
Bilag 1: Beskrivelse af de obligatoriske fag, linjefag, praktikuddannelse, specialisering og det tværprofessionelle element i pædagoguddannelsen.....	22

Studieordning for pædagoguddannelsen på Professionshøjskolen University College Nordjylland

Denne studieordning indeholder bestemmelser, der er fælles for pædagoguddannelsen på Professionshøjskolen University College Nordjylland. Mere detaljerede og supplerende bestemmelser vedrørende uddannelsens indhold og tilrettelæggelse fremgår som tillæg i form af en studiehåndbog, som udformes lokalt på hvert af uddannelsesstederne. Studiehåndbogen kan ændres administrativt og lokalt i det omfang, der er i overensstemmelse med studieordningen.

1. Indledning

Pædagoguddannelsens grundlag

Pædagoguddannelsen er en mellemlang, videregående uddannelse (MVU) og samtidig en professionsbacheloruddannelse. De overordnede bestemmelser om MVU-uddannelser, herunder professionsbacheloruddannelser er fastlagt i *Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, LOV nr. 207 af 31/03/2008* samt efterfølgende ændringer. I tilslutning til denne lov er de nærmere regler om professionsbacheloruddannelser fastsat i *Bekendtgørelse om akkreditering og godkendelse af erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser mv. BEK nr. 684 af 27/06/2008*.

Pædagoguddannelsens overordnede rammer og indhold er fastsat i *Lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog, nr. 315 af 19/04/2006* (i det følgende omtalt som uddannelsesloven). I tilslutning hertil er de nærmere regler om uddannelsen fastsat i *Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog, nr. 220 af 13/03/2007* (i det følgende omtalt som uddannelsesbekendtgørelsen).

Denne studieordning for pædagoguddannelsen på Professionshøjskolen University College Nordjylland er udformet som udmøntning af § 23 i denne bekendtgørelse. I det følgende er citater fra uddannelsesloven og uddannelsesbekendtgørelsen markeret med *kursiv*.

Herudover er der fastsat bestemmelser med betydning for pædagoguddannelsen i følgende bekendtgørelser:

- Regler om adgang og orlov m.m. (adgangsbekendtgørelsen): *Bekendtgørelse om adgang, indskrivning og orlov m.v. ved visse videregående uddannelser, BEK nr. 239 af 15/03/2010*
- Regler vedrørende prøver og eksamen (eksamensbekendtgørelsen): *Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser BEK nr. 1016 af 24/08/2010*
- Regler om bedømmelse og karakterer (karakterbekendtgørelsen): *Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse, BEK nr. 262 af 20/03/2007*
- Regler om studievejledning m.m. (vejledningsbekendtgørelsen): *Bekendtgørelse om vejledning om gennemførelse af uddannelser på Undervisningsministeriets område, BEK nr. 706 af 30/06/2008*

Pædagoguddannelsens formål

I uddannelsesloven er følgende formål fastlagt:

§ 1. *Formålet med uddannelsen til pædagog er, at den studerende får et teoretisk og praktisk grundlag for at udføre arbejde som pædagog.*

Stk. 2. *Uddannelsen skal kvalificere den studerende til at kunne*

- 1) *indgå i professionelle relationer med børn, unge og voksne brugere og samarbejde med, vejlede og støtte disses forældre og pårørende,*
- 2) *formidle samfundsmæssige mål og værdier til alle uanset sproglig og kulturel baggrund,*
- 3) *tilegne sig og gøre brug af relevante teorier og metoder i pædagogisk praksis,*
- 4) *tilrettelægge, udføre og koordinere pædagogisk begrundede aktiviteter og processer,*
- 5) *deltage i professionelt samarbejde, herunder med personale fra tilgrænsende områder, og*

6) analysere, evaluere, dokumentere og udvikle pædagogisk praksis samt deltage i kvalitets- og udviklingsarbejde.

§ 2. Uddannelsen tager sigte på hele det pædagogiske beskæftigelsesområde med specialisering inden for et arbejds-, funktions- eller fagområde.

§ 3. Uddannelsen skal bidrage til at fremme de studerendes personlige udvikling, herunder de studerendes interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund, og skal give de studerende grundlag for videreuddannelse.

Dette formål suppleres i uddannelsesbekendtgørelsen med følgende mål:

§ 1. Den studerende skal gennem uddannelsen erhverve sig kompetencer til som pædagog at varetage de udviklings-, lærings- og omsorgsopgaver, der er forbundet med pædagogarbejdet inden for et bredt arbejdsfelt samt erhverve sig grundlag for videreuddannelse.

Særlig vægtning i Professionshøjskolen University College Nordjylland

I forhold til de mål og rammer, der fastsættes i uddannelsesloven og bekendtgørelsen, lægger Professionshøjskolen University College Nordjylland særlig vægt på nedenstående 7 prioriteringer. Disse udnyttes bl.a. i fagenes og fagområdernes indhold, således som det beskrives i denne studieordning. I studieordningens bilag 1 anføres for hvert fag og fagområde formuleringerne vedrørende signalement, faglige kompetencemål og centrale kundskabs- og færdighedsområder, gengivet fra bilagene til bekendtgørelsen. Herefter tilføjes i kortfattet form og i forlængelse af prioriteringerne, hvorledes disse prioriteringer kommer til udtryk i de enkelte fag og fagområder, uanset om der er tale om fagforløb eller tværfaglige forløb, temaer eller projekter.

Den konkrete tilrettelæggelse og udfoldelse af, hvorledes de følgende prioriteringer realiseres, beskrives i studieordningens håndbog. På Professionshøjskolen University College Nordjylland anses det for en styrke, at der med udgangspunkt i en fælles profil er plads til forskelligheder i den lokale tilrettelæggelse af uddannelsen.

1) Dannelsesperspektiv som udgangspunkt

For pædagoguddannelsen på Professionshøjskolen University College Nordjylland er dannelse og dannelsesbetragtning et afgørende omdrejningspunkt. Det indbefatter at der løbende pågår en drøftelse af dannelsesbegreber herunder bl.a. demokratisk dannelse, fællesskab, refleksivitet samt analytisk og kritisk bevidsthed.

2) Uddannelsens udviklings- og innovationsperspektiv

Udviklingsperspektivet prioriteres højt på Professionshøjskolen University College Nordjylland både uddannelsesdidaktisk og professionsfagligt. Der er særligt fokus på udvikling af de studerendes kompetencer i forhold til

- at indgå i pædagogisk udviklings- og innovationsarbejde.
- videreuddannelse og herunder forholde sig til udvikling og innovation i relation til didaktik, læring og dannelse.

På Professionshøjskolen University College Nordjylland lægges der derfor særlig vægt på udvikling af de studerendes kreative, musiske, refleksive og innovative kompetencer.

3) Kulturelle udtryksformer og aktiviteter

På Professionshøjskolen University College Nordjylland lægges der vægt på, at pædagoguddannelsen udvikler de studerendes kompetencer i forhold til at arbejde med æstetiske og kulturelle udtryksformer. Udover at dette traditionelt har været et særkende for pædagoguddannelsen i forhold til andre professionsbacheloruddannelser inden for det sociale og sundhedsfaglige område, har netop den kultur- og aktivitetsfaglige dimension været prioriteret højt på uddannelsesinstitutionerne på Professionshøjskolen University College Nordjylland.

Æstetiske og kulturelle udtryksformer, naturfaglige aktiviteter og krop og bevægelse indgår fortsat i pædagoguddannelsen. På pædagoguddannelsen indgår en mangfoldighed af udtryksformer og aktiviteter eksplicit som det faglige grundlag for at udvikle de studerendes kompetencer i forhold til indholdet i de pædagogiske relationer, både i normal- og specialområdet. Det er således integreret i uddannelsen som helhed, at der er fokus på disse kompetencer, ikke kun i det valgte linjefag.

4) Specialiseringer og linjefag

Samtidig med understregningen af udviklingen af den generelle pædagogfaglighed, prioriteres specialiseringerne og linjefagene højt. Det er i kraft af disse specialiseringer, at den pædagogstuderende kan uddybe sin faglighed i forhold til arbejds- eller funktionsområder og udvikle en faglig profil i det pædagogiske samarbejde. Denne samtidige vægtning af både det generelle og det specielle tilgodeses bl.a. ved, at specialiseringerne ses som eksemplariske, det vil sige med overføringsværdi og perspektivering i forhold til andre målgrupper og fagområder.

I forhold til et professionsorienteret udviklingsperspektiv vil vi med afsæt i specialiseringsforløbet tilskynde de studerende til at indgå i samarbejder mellem pædagoguddannelsen og konkrete institutioner om længerevarende udviklingsprojekter, der forløber videre i og afsluttes med bachelorprojektet.

5) Tværprofessionelt samarbejde

På Professionshøjskolen University College Nordjylland lægges der vægt på at udvikle de studerendes kompetencer i forhold til samarbejde med andre relevante professioner – herunder samarbejdet mellem pædagoger og lærere, de sundhedsfaglige professioner, socialrådgivere, psykologer og andre relevante professioner og uddannelser.

Dette fokus på professionssamarbejde og samarbejde med forvaltninger m.m. integreres i uddannelsen som helhed, ikke kun i det tværprofessionelle element.

6) Internationalisering

Som et naturligt led i Professionshøjskolen University College Nordjyllands udvikling lægges der vægt på, at studerende skal kunne studere i en kortere eller længere periode i et andet land. En øget studentermobilitet kan fremme den internationale dimension i undervisningen og bidrage til en kvalitativ forbedring af uddannelsen.

Igennem det internationale samarbejde ønsker vi, at de studerende får inspiration til at videreudvikle deres faglighed samt indsigt i, hvordan andre lande varetager sociale og pædagogiske opgaver og tilrettelægger pædagogiske uddannelser. Besøg af både undervisere og studerende fra uddannelsesinstitutioner rundt omkring i verden er et led heri.

På Professionshøjskolen University College Nordjylland lægges der vægt på at udvikle interkulturelle kompetencer, således at de studerende er i besiddelse af de nødvendige forudsætninger for at kunne håndtere de mange kulturmøder.

7) Kommunikation, IT og medier

På Professionshøjskolen University College Nordjylland er der fokus på udvikling af kommunikative kompetencer. Det gælder dels de studerendes egne kompetencer og dels det pædagogiske arbejde i forhold til udvikling af børn, unge og voksnes kommunikative kompetencer i både normal- og specialområdet. Og det gælder traditionelle kulturteknikker som mundtlige og skriftlige udtryksfærdigheder og samtidig inddragelse af IT og medier i såvel uddannelsen som i det pædagogiske arbejde.

2. Progressionen i uddannelsens tilrettelæggelse

De nævnte prioriteringer på Professionshøjskolen University College Nordjylland realiseres bl.a. i kraft af følgende overordnede progression i uddannelsen:

Den generelle pædagogfaglighed

- Gennem et stadig tættere samspil mellem teori og praksis i de enkelte fag og fagområder, tværfaglige temaer, projekter og praktik.
- Mellem disse uddannelseselementer indbyrdes er det målet at udvikle den studerendes generelle personlige, sociale og faglige kompetencer som professionel pædagog i det pædagogiske praksisfelt i bred forstand.

Specialiseringer

Den studerendes valg af specialisering og linjefag og andre valg af f.eks. emner i projektarbejder, herunder bachelorprojektet, skal ses som

- faglig fordybelse i eksemplarisk forstand.
- udvikling af den studerendes særlige, pædagogfaglige profil.

Udviklingsperspektiv

Denne progression kan sammenfattes i to afgørende sigtepunkter, som Professionshøjskolen University College Nordjylland lægger særlig vægt på:

- udvikling af den studerendes forudsætninger for at indgå i pædagogisk udviklings- og innovationsarbejde.
Her er ikke kun, men især 3. praktikperiode, vigtig, idet det tilstræbes, at denne praktikperiode så vidt muligt har karakter af pædagogisk udviklings- og innovationsarbejde.
- udvikling af den studerendes forudsætninger for videreuddannelse. Her er ikke kun, men især, bachelorprojektet det uddannelseselement, hvor der er fokus på den studerendes forudsætninger for at indgå i forskningsbaseret videreuddannelse.

Det er samtidig et mål, at disse to sigtepunkter understøtter hinanden og tilsammen er afgørende omdrejningspunkter for den studerendes professionelle identitet.

3. Pædagoguddannelsens struktur og tilrettelæggelse

I uddannelsesbekendtgørelsen er uddannelsens struktur fastlagt på følgende vis:

§ 2. Uddannelsen er semesteropdelt og normeret til 3½ studenterårsværk, svarende til 210 ECTS-point. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i et år og svarer til 60 point i European Credit Transfer System¹ (ECTS-point).

Stk. 2. Uddannelsen skal være afsluttet senest 6 år efter studiestart. Heri medregnes ikke forsinkelse i uddannelsen på grund af fravær i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption.

De normerede 210 ECTS-point fordeles med 136 ECTS-point til teoretisk uddannelse og 74 ECTS-point til praktisk uddannelse.

Uddannelsen er tilrettelagt, så professions- og akademisk kompetence udvikles i sammenhæng. Endvidere er uddannelsen tilrettelagt således, at teoretisk og praktisk uddannelse kombineres i en vekselvirkning med stigende sværhedsgrad og kompleksitet gennem uddannelsesforløbet. Jfr. uddannelsesbekendtgørelsens bilag 7 udgør praktikuddannelsen og undervisningen på pædagoguddannelsen to forskellige, gensidigt supplerende læringsrum, hvor videnformer i samspil kan kvalificere den studerendes læring og videnskabelse. Den viden, erfaring og undervisning, den studerende erhverver sig i praktikken, står i konstant vekselvirkning med den viden, erfaring og undervisning, den studerende erhverver sig på pædagoguddannelsen. I lyset af denne beskrivelse tilvejebringes og udvikles fagligheden i et stadigt samspil mellem professionens teoretiske, praktiske og dannelsesmæssige dimension. Refleksion vil udgøre et nødvendigt bindeled mellem teori og praksis, hvorfor refleksion vil være et centralt omdrejningspunkt gennem hele uddannelsesforløbet.

Uddannelsens struktur er synliggjort ved en semesteroversigt.

4. Semesteroversigt

Hvert semester udgør 30 ECTS-point. Den nærmere fordeling af disse på fag og faglige elementer fremgår af Studiehåndbogen.

¹ European Credit Transfer System – det europæiske meritoverførselssystem. ECTS-point er en numerisk værdi, der tildeles studieelementer og som angiver den arbejdsmængde, den studerende skal præstere for at gennemføre elementerne. ECTS er ikke begrænset til selve konfrontationstimerne, men på den samlede arbejdsmængde, som konfrontationstimerne indebærer. Antallet af kontakttimer kan variere. ECTS-point tildeles de studerende, der gennemfører studieforløbet ved også på tilfredsstillende vis at indfri bedømmelseskravene. Europa-kommissionen, 1998.

	Studieår	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	Semester
Studiestart 1. september	1	Teoriforløb					1. praktik			1. årsprøveforløb			1. - 2.	
	2	2. praktik							Teorisemester Eksamensforløb IIS					3. - 4.
	3	Teorisemester Eksamensforløb DKK, Specialisering						3. praktik (Specialisering)						5. - 6.
	4	Afslutning specialisering, Eksamensforløb liniefag, & pædagogik, Bachelorforløb												7.
Studiestart 1. februar	1								Teoriforløb					1.
	2	1. praktik			1. årsprøveforløb		2. praktik						2. - 3.	
	3	Teorisemester Eksamensforløb IIS						Teorisemester Eksamensforløb DKK, Specialisering						4. - 5.
	4	3. praktik (Specialisering)							Afslutning specialisering, Eksamensforløb liniefag, & pædagogik, Bachelorforløb					6. - 7.

5. Pædagoguddannelsens faglighed og videngrundlag

Uddannelsen indeholder fag, der udgør uddannelsens identitet og kernefaglighed.

Faget pædagogik er uddannelsens centrale fag, men uddannelsen er også båret af en række andre fag og fagområder med rod i videnskabelige, håndværksmæssige og kunstneriske traditioner. Fagligheden er baseret på udvalgte teorier, begreber og metoder, valgt på baggrund af, at de kan bidrage til at beskrive, forklare og forstå de specifikke faglige problemer, fænomener og kontekster, som pædagogen arbejder med og i. Og uddannelsens faglighed bygger på forsøgs-, forsknings- og udviklingsarbejder, der er relevante for professionen og egnede til eksemplarisk at bidrage til at udvikle og anvende ny professionel viden.

Uddannelsen består såvel af obligatoriske uddannelseselementer som af valgte uddannelseselementer, da der i uddannelsen er indtænkt både en ret og en pligt til specialisering, idet den studerende skal vælge både et linjefag og et arbejds- eller funktionsområde som led i specialiseringen.

Uddannelsesbekendtgørelsen angiver i § 3, at:

De obligatoriske fag er:

- Pædagogik
- Dansk, kultur og kommunikation
- Individ, institution og samfund

Linjefag, der kan vælges mellem, er:

- Sundhed, krop og bevægelse
- Udtryk, musik og drama
- Værksted, natur og teknik

Arbejds- eller funktionsområder, der kan vælges til specialiseringen, er:

- Børn og unge
- Mennesker med nedsat funktionsevne
- Mennesker med sociale problemer

Formålene med fagene er ifølge uddannelsesbekendtgørelsen:

§ 3, stk. 3. *Den studerende skal gennem de 3 obligatoriske fag opnå kompetence til at forstå og vurdere betingelser og vilkår for at udføre arbejde som pædagog. Fagene bidrager til at sætte den studerende i stand til at kunne analysere og vurdere muligheder og begrænsninger for pædagogisk arbejde og til at kunne gennemføre, formidle og begrunde den pædagogiske indsats.*

og

§ 3, stk. 4. *Den studerende skal gennem det valgte linjefag opnå kompetence til at kunne gennemføre pædagogisk begrundede processer, der er udviklende, lærende og stimulerende for brugernes liv og velfærd. Den uddannede pædagog skal ved beherskelse af et linjefag kunne arbejde med brugerens motivation, engagement og kreativitet gennem innovativ udnyttelse af de muligheder og virkemidler, som står til rådighed for pædagogen og brugerne.*

Fagene er tilrettelagt således, at der er en sammenhæng mellem de obligatoriske fag indbyrdes og mellem de obligatoriske fag og det valgte linjefag.

Uddannelsens videngrundlag er professions- og udviklingsbaseret og forskningstilknyttet.

Professionsbaseringen indebærer, at uddannelsen har et professionsrettet sigte og er orienteret mod den udvikling og de ændringer, som sker inden for professionen og arbejdsfeltet.

I uddannelsen udvikles og formidles viden om professionens værdier, mål, metoder og vilkår.

Udviklingsbaseringen indebærer, at der fokuseres på kvalitetsudvikling, som har til formål at initiere aktuel faglig udvikling og sammenholdt med behov og erfaringer i professionen og i arbejdsfeltet.

Forskningstilknytning indebærer, at der udvikles og formidles videnskabsteoretisk forståelse og forskningsmetodologisk indsigt på bachelorniveau. Nationale og internationale forskningsresultater inddrages i uddannelsen.

6. Specialisering

Den studerende vælger før specialiseringsforløbets start en specialisering, hvis sigte er at give mulighed for fordybelse inden for ét af tre arbejds- eller funktionsområder: børn og unge, mennesker med nedsat funktionsevne eller mennesker med sociale problemer.

I uddannelsesbekendtgørelsen beskrives specialiseringen således:

§ 4. Arbejdet med specialiseringen skal have et omfang svarende til 35 ECTS-point, som sammensættes således, at 5 ECTS-point er rettet mod den valgte specialisering, 10 ECTS-point er fra faget pædagogik, 5 ECTS-point er fra linjefaget og 15 ECTS-point er fra praktikuddannelsen.

Stk. 2. Den studerende skal gennem specialiseringen opnå fordybelse inden for specifikke dele af professionsområdet, jf. § 3, stk. 1, nr. 6, samtidig med at tilegnet viden og tilegnede metoder i specialiseringen skal kunne anvendes i forhold til andre dele af professionsområdet.

§ 10. Specialiseringen tilrettelægges således, at den indgår som en del af faget pædagogik, af linjefaget og af praktikuddannelsen i 6. semester.

Stk. 2. Den studerende vælger specialisering inden for de specialiseringsmuligheder, som det tildelte praktiksted giver i overensstemmelse med praktikbeskrivelsen, § 14, stk. 1, nr. 2.

§ 13, stk. 4. Ved tildeling af praktikplads i 6. semester skal det endvidere tilstræbes, at den studerendes ønske om specialisering så vidt muligt opfyldes blandt de mulige praktikpladser.

Signalement af specialiseringerne, faglige kompetencemål for og centrale kundskabs- og færdighedsområder vedr. specialisering kan ses i studieordningens bilag 1.

Den konkrete tilrettelæggelse af specialiseringen er beskrevet i Studiehåndbogen.

7. Det tværprofessionelle element

Det formelle grundlag

I uddannelsesloven står om det tværprofessionelle element:

§ 8. Uddannelsen indeholder et tværprofessionelt element, der tilrettelægges af uddannelsesinstitutionen, og som sigter mod, at den studerende tilegner sig kompetencer til fremme af samarbejde med andre relevante professioner.

Dette suppleres i uddannelsesbekendtgørelsen med følgende:

§ 5. I uddannelsen indgår et tværprofessionelt element, svarende til 8 ECTS-point, som sammensættes af elementer fra de grundlæggende fag og faglige elementer, jf. § 3, stk. 1.

Stk. 2. Den studerende skal gennem teoretiske og praktiske uddannelsesforløb med andre relevante professionsområder opnå forudsætninger for at kunne deltage i samarbejde med personer fra andre professioner i løsning af konkrete opgaver.

og om tilrettelæggelsen:

§ 11. Det tværprofessionelle element tilrettelægges således, at det indgår i uddannelsesinstitutionens undervisning, i praktikuddannelsen og i samspil med mindst en samarbejdspart fra relevante professioner.

samt i bilag 9 til bekendtgørelsen ses en nærmere beskrivelse af signalement, faglige kompetencemål og centrale kundskabs- og færdighedsområder. Disse findes i studieordningens bilag 1.

Tilrettelæggelsen på Professionshøjskolen University College Nordjylland

Tilrettelæggelsen af det tværprofessionelle element kan variere, bl.a. i forhold til, at der som samarbejdsparter kan indgå skiftende professioner og uddannelser. Den nærmere beskrivelse af, hvorledes dette element tilrettelægges, fremgår af studiehåndbogen og de konkrete undervisningsplaner.

Bestemmelsen i uddannelsesbekendtgørelsens § 11 om, at praktikuddannelsen skal indgå i det tværprofessionelle element tilgodeses derfor på den måde, at der i forbindelse med målfastlæggelsen i 1. praktikperiode og/eller 2. praktikperiode fastlægges delmål, som er relevante i forhold til opfølgning og efterbearbejdelse i forbindelse med undervisningen i det tværprofessionelle element.

8. Praktikuddannelsen

I uddannelsesloven anføres følgende om praktikuddannelsen:

§ 9. *Praktikuddannelsen tilrettelægges med progression gennem uddannelsens første 3 år med henblik på, at den studerende tilegner sig kompetencer, der danner et fagligt grundlag for erhvervsmæssig beskæftigelse.*

Stk. 2. *Praktikuddannelsen tilrettelægges med udgangspunkt i fastlagte uddannelsesmål, således at den studerende indgår i tilrettelagte uddannelsesforløb, aktiviteter og arbejdsfunktioner, der har relation til disse mål, og således at der er sammenhæng med uddannelsen på uddannelsesinstitutionen, herunder bachelorprojektet.*

Praktikuddannelsen er placeret i henholdsvis 2., 3. og 6. semester.

Uddannelsesbekendtgørelsen formulerer følgende om praktikuddannelsen og studiedage:

§ 13, stk. 2. *1. års praktikuddannelse tilrettelægges med 47 arbejdsdage med et gennemsnitligt timetal på 6 timer pr. dag og med 5 studiedage på pædagoguddannelsen. I forbindelse med praktikperioden gennemføres et uddannelsesforløb på 2 dage med førstehjælp på uddannelsesinstitutionen.*

Stk. 3. *2. og 3. års praktikuddannelse tilrettelægges med praktikperioder på hver 6 måneder i henholdsvis 3. og 6. semester med et gennemsnitligt timetal på 32,5 timer om ugen. Heri indgår 10 studiedage på uddannelsesinstitutionen for hver praktikperiode.*

Stk. 4. *Det skal tilstræbes, at den enkelte studerende gennem praktikperioderne opnår et bredt kendskab til den pædagogiske praksis.*

§ 16, stk. 2. *I løbet af praktikperioden modtager den studerende undervisning og vejledning af uddannelsesinstitutionen. Undervisningen skal tage udgangspunkt i praktikuddannelsens faglige kompetencemål og skal inddrage de studerendes erfaringer fra praktikperioden med henblik på den studerendes refleksion over og analyse af pædagogisk praksis samt betingelserne herfor.*

Signalement af, faglige kompetencemål for og centrale kundskabs- og færdighedsområder i praktikuddannelsen kan ses i studieordningens bilag 1.

Praktikstedets, den studerendes og pædagoguddannelsens ansvar og opgaver i relation til, under og efter den enkelte praktikperiode fremgår af Studiehåndbogen.

9. Bedømmelser i pædagoguddannelsen

Eksamensbekendtgørelsen formulerer om formålet med prøver og eksamener:

§ 2. *Formålet med prøver og eksamener er at dokumentere, i hvilken grad eksaminanden opfylder de mål og krav, der er fastsat for uddannelsen og dens elementer.*

I Pædagoguddannelsen indgår der 4 interne, 4 eksterne prøver og 3 praktikbedømmelser, jfr. uddannelsesbekendtgørelsen **§ 20 og § 22**. For at gennemføre uddannelsen og dermed få udstedt et eksamensbevis skal den studerende bestå alle 8 prøver og opnå bedømmelsen "Godkendt" i de 3 praktikbedømmelser. Til studerende, der forlader uddannelsen uden at have fuldført den, udsteder pædagoguddannelsen på den studerendes foranledning dokumentation for beståede dele af uddannelsen angivet i ECTS-point.

Prøverne er følgende:

- 1. års prøven – en intern prøve.
- Den afsluttende prøve i faget Individ, institution og samfund – en intern eller ekstern prøve.
- Den afsluttende prøve i faget Dansk, kultur og kommunikation – en intern eller ekstern prøve.
- Afslutningen af det tværprofessionelle element – en intern prøve.
- Afslutningen af specialiseringen – en intern prøve.
- Den afsluttende prøve i faget pædagogik – en ekstern prøve.
- Den afsluttende prøve i det valgte liniefag – en ekstern prøve.
- Bachelorprojektet – en ekstern prøve.

Ved de interne prøver foretages bedømmelsen af en eller flere undervisere udpeget af pædagoguddannelsen. Og ved de eksterne prøver foretages bedømmelsen af en underviser udpeget af pædagoguddannelsen (eksaminator) og en censor, der er beskikket af Undervisningsministeriet.

Generelle betingelser

Ved begyndelsen af 4. semester meddeler studiechefen, hvilket af fagene IIS og DKK, der afholdes som henholdsvis intern og ekstern prøve.

Den studerende kan deltage 3 gange i samme prøve. Uddannelsesinstitutionen kan tillade yderligere prøvegange, hvis det er begrundet i usædvanlige forhold. Manglende studieegnethed er ikke usædvanlige forhold.

Tilmelding til et uddannelseselement, semester mv. er samtidig tilmelding til de tilhørende prøver. Uddannelsesinstitutionen kan for hver prøve fastsætte en frist for, hvornår afmelding fra prøven kan finde sted. Hvis en frist for afmelding ikke er fastsat, kan afmelding finde sted, indtil prøven begynder, jf. § 16 (BEK nr. 1016, § 5).

Deltager den studerende *ikke* i prøven, har den studerende forbrugt første indstillingsret, og prøven anses dermed for ikke bestået – dette gælder dog ikke, hvor den studerende bliver forhindret i at deltage på grund af sygdom.

Prøverne tilrettelægges som individuelle prøver og skal bestå hver for sig. Skal der eksamineres på grundlag af et gruppefremstillet produkt, skal hver enkelt studerende i gruppen identificere eget arbejde, som herefter vil indgå i bedømmelsesgrundlaget. Den studerendes stave- og formuleringsevne indgår i bedømmelsen og kan maksimalt trække en karakter ned.

Votering og tilbagemelding til studerende, der har udarbejdet eksamensgrundlaget og fremlagt i grupper, sker altid efter, at den sidste studerende i gruppen er eksamineret. De studerende tilkendegiver til eksaminator inden eksamen, om de ønsker karakteren meddelt individuelt eller i gruppens påhør.

Omfanget af opgaven opgives i såkaldte normalsider. En normalside svarer til 2400 enheder inklusiv mellemrum. Opgavens samlede omfang findes derfor ved at gange antallet af normalsider med 2400. Antal enheder inklusive mellemrum skal fremgå af det skriftlige produkt.

Forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag tælles ikke med i optællingen af normalsider. Fodnoter tælles med.

På side 2 i opgaven skal den studerende med sin underskrift bekræfte, at besvarelsen er udfærdiget uden uretmæssig hjælp, jf. Bek. 1016 af 24.8.2010, § 19, stk. 1 og 2.

Studerende, der ønsker at lydoptage deres mundtlige eksamination, skal senest en uge før gennemførelsen af den pågældende prøve give besked til pædagoguddannelsen om sit ønske. Pædagoguddannelsen sørger herefter for, at den pågældende eksamination lydoptages. Den studerende får efter eksaminationen udleveret en kopi af lydoptagelsen. Pædagoguddannelsen opbevarer lydoptagelsen sammen med øvrigt fagligt materiale fra eksaminationen.

Mundtlige prøver er offentlige, dog må medlemmer af en eksamensgruppe ikke være til stede i eksamenslokalet, før de selv er blevet eksamineret. Under voteringen må kun eksaminator og censor være til stede.

Beskrivelse af de enkelte prøver**• 1. års prøven**

§ 20. Ved udgangen af 2. semester afholdes en intern prøve, der sammenfattende skal dokumentere, i hvilken grad den studerende har tilegnet sig viden om pædagogers forskellige opgaver og arbejdsområder samt viden om undervisningsfagernes hovedelementer og deres mulighed for hver for sig og sammen at bidrage til belysning og løsning af pædagogiske opgaver.

Eksamensform: et projekt, som udarbejdes i gruppe på 3-5 studerende, en fælles fremstilling og en individuel eksamination.

For nærmere beskrivelse af krav til projekt, produkt og fremstilling: se studiehåndbogen.

Tidsrammen er: 20 minutter til fælles fremstilling; 15 minutter til faglig dialog med den enkelte studerende; 5 minutter til votering.

Bedømmelsen er en samlet vurdering af projektet, fremstillingen og den faglige dialog. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen.

For at kunne fortsætte uddannelsen skal prøven være bestået senest 2 år efter, at uddannelsen er påbegyndt. – jfr. eksamensbekendtgørelsen.

• De afsluttende prøver vedrørende Individ, institution og samfund og Dansk, kultur og Kommunikation

§ 20. Stk. 2 I 4. semester afsluttes faget Individ, institution og samfund, og i 5. semester afsluttes faget Dansk, kultur og kommunikation hver med en prøve.

For den enkelte studerende er den ene prøve en intern prøve, den anden en ekstern prøve.

Pædagoguddannelsen afgør ved lodtrækning, om prøven på 4. semester er intern eller ekstern.

• Den afsluttende prøve i Individ, institution og samfund:

Eksamensform: et skriftligt projekt, som udarbejdes i gruppe på 3-5 studerende og en individuel eksamination.

Projektet må maksimalt have et omfang af 20 normalsider.

Tidsrammen er 15 minutter til faglig dialog med den enkelte studerende; 5 minutter til votering.

Bedømmelsen er en samlet vurdering af projektet og den faglige dialog i forhold til graden af målopfyldelse af væsentlige aspekter inden for fagets kompetencemål og CKF. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen.

• Den afsluttende prøve i faget Dansk, kultur og kommunikation

Eksamensform: Et skriftligt produkt og et mediebaseret produkt, som udarbejdes i grupper på 3-5 studerende, en fælles mundtlig fremstilling og en individuel eksamination.

Det skriftlige produkt må maksimalt have et omfang af 10 normalsider. Det mediebaserede produkt godkendes formelt af eksaminator før eksamen.

Tidsrammen er: 25 minutter til fælles fremstilling; 15 minutter til faglig dialog med den enkelte studerende; 5 minutter til votering.

Bedømmelsen er en samlet vurdering af det skriftlige produkt, det mediebaserede produkt, den mundtlige fremstilling og den faglige dialog i forhold til graden af målopfyldelse af væsentlige aspekter inden for fagets kompetencemål og CKF. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen.

• Afslutningen af det tværprofessionelle element

§ 20, stk. 5. Det tværprofessionelle element bedømmes ved en intern prøve i form af en skriftlig rapport med Bestået/ikke bestået.

Rapportens omfang defineres i studiehåndbogen.

• Afslutningen af specialiseringen

§ 20, stk. 4. Specialiseringen afsluttes i 7. semester med en intern prøve i form af en skriftlig rapport. Emnet for rapporten vælges af den studerende inden for specialiseringens område og skal godkendes af uddannelsesinstitutionen. Den studerende skal i rapporten sammenfatte sit teoretiske og praktiske arbejde med den valgte specialisering og demonstrere opfyldelse af målene for specialiseringen inden for væsentlige områder af de centrale kundskabs- og færdighedsområder. Rapporten bedømmes med Bestået/ikke bestået.

Rapporten må maksimalt have et omfang af 10 normalsider.

- **Den afsluttende eksterne prøve i det valgte linjefag**

Eksamensform: Mundtlig prøve.

Inden den mundtlige prøve formulerer den eller de studerende 4 mulige problemstillinger med henblik på at dokumentere målopfyldelse i forhold til væsentlige aspekter inden for linjefagets kompetencemål og CKF. Problemstillingerne kan formuleres med udgangspunkt i undervisningen i linjefaget og/eller specialiseringen og/eller praktikkerne. Problemstillingerne skal godkendes af fagunderviseren. Studieadministrationen har ansvar for trækning af den problemstilling, som skal danne baggrund for udarbejdelse af en synopsis og en præsentation.

Synopsen må maksimalt have et omfang på 6 sider. Præsentationen skal indeholde en demonstration af den studerendes færdigheder i forhold til væsentlige aspekter inden for linjefaget.

Præsentationen kan evt. også indeholde et mediebaseret produkt. Ved prøven skal erfaringer fra 3. praktikperiode inddrages.

Eksamensgrundlaget kan udarbejdes i grupper på op til 4 personer.

Tidsrammen er:

Antal studerende	Præsentation	Individuel eksamination	Votering
1	15 min.	20 min.	10 min.
2	20 min.		15 min.
3	25 min.		15 min.
4	30 min.		20 min.

Bedømmelsen er: en samlet vurdering af præsentationen og den faglige dialog i forhold til graden af målopfyldelse af væsentlige aspekter inden for fagets kompetencemål og CKF. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen.

- **Den afsluttende eksterne prøve i faget pædagogik**

Eksamensform: mundtlig kombinationseksamen.

Kombinationsopgave

Prøven i pædagogik er en kombinationsopgave af mundtlig og skriftlig (litra a og b, § 11, BEK 782).

Prøven i pædagogik består af et skriftligt produkt, en mundtlig fremlæggelse og en faglig dialog.

Det skriftlige produkt udarbejdes i grupper på op til 4 personer. Prøven er individuel.

Omfang af det skriftlige produkt:

1 studerende 10 sider

2 studerende 15 sider

3 studerende 15 sider

4 studerende 20 sider

Tidsrammen er:

Antal studerende	Præsentation	Individuel eksamination	Votering
1	10 min.	15 min.	10 min.
2	15 min.		15 min.
3	20 min.		15 min.
4	25 min.		20 min.

Præsentation: hvis opgaven er produceret i en gruppe, skal præsentationen ske som en gruppebaseret fremlæggelse.

Bedømmelsen er en samlet vurdering af det skriftlige produkt, den mundtlige fremstilling og den faglige dialog i forhold til graden af målopfyldelse af væsentlige aspekter inden for fagets kompetencemål og CKF. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Bachelorprojektet

§ 20, stk. 6. Bachelorprojektet bedømmes ved en ekstern mundtlig prøve i slutningen af 7. semester.

§ 7. Målet for bachelorprojektet er, at den studerende gennem selvstændigt arbejde tilegner sig særlig indsigt i et afgrænset centralt område eller problem af både teoretisk og praktisk karakter inden for det pædagogiske felt og færdighed i at indsamle, bearbejde og anvende relevant viden og data samt færdighed i at formidle egne fagligt begrundede opfattelser.

§ 12, stk. 2. I bachelorprojektet behandles en selvvalgt problemstilling, der er relevant i forhold til professionsområdet, og som skal godkendes af pædagoguddannelsen. I projektet skal den

studerende demonstrere kendskab til videnskabelig teori og metode og skal inddrage undersøgelser eller anden viden om praksis, eventuelt fra praktikuddannelsen.

Eksamensform: bachelorprojektet består af et skriftligt projekt, som kan udarbejdes i en gruppe på op til 4 studerende, en individuel eller fælles mundtlig fremstilling og en individuel eksamination. Der skelnes mellem to typer af bachelorprojekter. Type A hvor hovedvægten lægges på det skriftlige produkt, og type B hvor det skriftlige produkt har et mindre omfang; men til gengæld skal kombineres med andre udtryksformer.

Type A: det skriftlige projekt må maksimalt have et omfang af 40 normalsider.

Bedømmelsen er en samlet vurdering af projektet, den mundtlige fremstilling og den faglige dialog.

Type B: det skriftlige produkt må maksimalt have et omfang af 20 normalsider.

Bedømmelsen er en samlet vurdering af projektet, det æstetiske produkt, den mundtlige fremstilling og den faglige dialog. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Tidsrammen for begge projekttyper er:

Antal studerende	Præsentation	Individuel faglig dialog	Votering
1	10 min.	25 min.	5 min.
2	15 min.		10 min.
3	15 min.		15 min.
4	20 min.		20 min.

Betingelsen for at den studerende kan afslutte bachelorprojektet er, at alle uddannelsens øvrige prøver er bestået, og praktikperioderne er godkendt, jfr. § 20, stk. 6.

En nærmere beskrivelse af rammer og kriterier for den enkelte prøve findes i Studiehåndbogen.

Eksamenssprog

Vedrørende eksamenssprog gør uddannelsesbekendtgørelsen følgende gældende:

§ 21. Alle prøver afholdes på dansk. Prøverne kan eventuelt afholdes på svensk, norsk eller engelsk, medmindre prøvens formål er at dokumentere den studerendes færdigheder i dansk, jfr. stk. 2.

Stk. 2. For den enkelte studerende kan uddannelsesdele svarende til 60 ECTS-point bedømmes ved prøve afholdt på engelsk, hvis uddannelsesdelene tillige har været udbudt og gennemført på engelsk. Institutionens prøveafholdelse på engelsk kræver godkendelse fra Undervisningsministeriet for hver uddannelsesdel.

Særlige prøvevilkår

Vilkår i forbindelse med afholdelse af prøver er beskrevet i Studiehåndbogen. Der kan søges om dispensation i forhold til særlige vilkår, for eksempel brug af hjælpemidler og forlænget prøvetid. Ansøgningen skal være skriftlig og begrundet. Ansøgningsfristen er 1 måned, før prøven afholdes. Den accepterede ansøgning skal, hvis den har konsekvenser for prøvens afholdelse, vedlægges prøvebesvarelsen til censor.

Regler ved omprøve og sygeeksamen

Omprøve og sygeeksamen afholdes efter samme rammer og vilkår som ved ordinære prøver. Hvis en studerende ikke består en prøve, fastsætter pædagoguddannelsen tidspunkt for omprøve. Muligheder for omprøve fremgår af Studiehåndbogen.

Ved sygeeksamen tilrettelægges pædagoguddannelsen, under hensyntagen til den studerende og de praktiske muligheder, sygeeksamen så hurtigt som muligt. Pædagoguddannelsen kan forlange en lægeerklæring. Udgifterne til lægeerklæringen afholdes af den studerende.

Tidsrammerne for omprøve og sygeeksamen er:

1. årsprøven:

1 studerende: 10 minutter til fremstilling; 15 minutter til faglig dialog med den enkelte studerende; 5 minutter til votering.

2 studerende: 15 minutter til fælles fremstilling; 15 minutter til faglig dialog med den enkelte studerende; 5 minutter til votering.

Den afsluttende prøve i faget Dansk, kultur og kommunikation:

1 studerende: 15 minutter til fremstilling; 15 minutter til faglig dialog med den studerende; 5 minutter til votering.

2 studerende: 20 minutter til fælles fremstilling; 15 minutter til faglig dialog med den studerende; 5 minutter til votering.

Klage over prøver

Ønsker en studerende at klage over forhold i forbindelse med en prøve, rettes klagen til studiechefen, der behandler klagen i overensstemmelse med reglerne i eksamensbekendtgørelsen. Se eksamensbekendtgørelsen § 43 - § 54.

Jfr. eksamensbekendtgørelsens § 45 kan klagen vedrøre:

- *prøvegrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav,*
- *prøveforløbet eller*
- *bedømmelsen*

Klagen skal være skriftlig og begrundet. Den skal indgives senest 2 uger efter, at resultatet af prøven er bekendtgjort.

Uregelmæssigheder under prøverne

Af eksamensbekendtgørelsens § 19 stk. 1, 2 og 5 fremgår følgende:

- *En eksaminand, der under en prøve skaffer sig eller giver en anden eksaminand uretmæssig hjælp til besvarelse af en opgave eller benytter ikke tilladte hjælpemidler, skal af institutionen bortvises fra prøven.*
- *Opstår der under eller efter en prøve formodning om, at en eksaminand uretmæssigt har skaffet sig eller ydet hjælp, har udgivet en andens arbejde for sit eget eller anvendt eget tidligere bedømt arbejde uden henvisning, indberettes dette til institutionen. Bliver formodningen bekræftet, bortviser institutionen eksaminanden fra prøven.*
- *En bortvisning medfører, at en eventuel karakter for den pågældende prøve bortfalder, og at eksaminanden har brugt en prøveindstilling.*

Bedømmelser under praktikuddannelsen

I uddannelsesbekendtgørelsen anføres følgende:

§ 22. *Senest 3 uger før slutningen af hver praktikperiode afgiver praktikstedet med inddragelse af den studerendes praktikdokument en skriftlig begrundet indstilling til pædagoguddannelsen om, hvorvidt den studerendes uddannelsesmæssige udbytte af perioden i forhold til læringsmålene kan godkendes.*

Er praktikstedet betænkelig ved at indstille den studerendes praktikperiode til godkendelse, skal der ifølge uddannelsesbekendtgørelsen ske følgende:

§ 22, stk. 2. *Den studerende skal have mulighed for inden for en frist af 1 uge skriftligt at kommentere praktikstedets indstilling. Uddannelsesinstitutionen afholder et møde mellem den studerende, praktikstedet og en af uddannelsesinstitutionens praktikmedarbejdere. På grundlag af samtalen ved mødet, der tager udgangspunkt i praktikstedets indstilling og den studerendes evt. kommentarer, afgiver praktikstedet og uddannelsesinstitutionens medarbejder inden for en frist af 1 uge hver en skriftlig indstilling om, hvorvidt praktikperioden kan godkendes. Den studerende skal have mulighed for inden for en frist af 1 uge skriftligt at kommentere indstillingerne.*

Stk. 3. *Uddannelsesinstitutionen træffer på grundlag af den eller de afgivne indstillinger og den studerendes eventuelle kommentarer, jfr. stk. 1 og 2, afgørelse om, hvorvidt praktikperioden skal bedømmes til Godkendt eller Ikke godkendt.*

Stk. 4. *En studerende, hvis praktikperiode bedømmes til Ikke godkendt, kan ikke fortsætte på uddannelsens næste trin, men har ret til at gå perioden om én gang.*

10. Internationalisering

Studie- og praktikophold i udlandet

Der gives merit for at gennemføre en del af uddannelsen i udlandet. Efter at have gennemført 1. studieår kan der ansøges om et studieophold i udlandet. Et studie- og/eller praktikforløb i udlandet skal godkendes af studiechefen.

Studieophold

Et studieforløb tilrettelægges i samarbejde med den internationale koordinator og de uddannelsesinstitutioner som pædagoguddannelserne i Professionshøjskolen University College Nordjylland har samarbejds- og udvekslingsaftaler med.

Praktikophold

Der er mulighed for at gennemføre den ene af de lønnede praktikperioder ved et godkendt udenlandsk praktiksted.

Praktikforløb i udlandet kan, ud over etablerede samarbejdsaftaler, også foregå som *fremover*, hvor den studerende selv etablerer kontakt med et praktiksted i udlandet.

Et praktikforløb i udlandet tilrettelægges i samarbejde med international koordinator og de uddannelses- og praktikinstitutioner, som pædagoguddannelserne på Professionshøjskolen University College Nordjylland har samarbejds- og udvekslingsaftaler med. Aftalen mellem de to uddannelsesinstitutioner skal være indgået senest 2½ måned før praktikken starter.

Pædagoguddannelserne på Professionshøjskolen University College Nordjylland afholder et særligt tilrettelagt forberedelseskursus for studerende, som skal i praktik i udlandet. Deltagelse i dette kursus er obligatorisk for udlandspraktikanter.

Kravet om, at praktikforholdet skal være lønnet, kan fraviges, hvis det udenlandske praktiksted skriftligt erklærer, at lønnede praktikforhold ikke er sædvane i det pågældende land, og at det i øvrigt ikke er muligt at yde den studerende løn i praktikperioden. Såfremt praktikken er ulønnet, er der mulighed for, at den studerende kan medtage SU og SU lån.

I forbindelse med praktik i udlandet fraviger studiechefen kravet om den studerendes deltagelse i studiedage på pædagoguddannelsen, kravet om et 2/3-dels møde mellem pædagoguddannelsen og praktikstedet samt kravet om praktikstedets deltagelse i en praktikvurderingssamtale.

Efter hjemkomsten fra en udlandspraktik afholdes der et møde mellem den studerende og den internationale koordinator med det formål at evaluere samarbejdet med den udenlandske praktikinstitution. Samtalen tager udgangspunkt i den studerendes skriftlige evaluering.

Såfremt det udenlandske praktiksted er betænkelig ved at godkende den studerendes praktik, skal den studerende have mulighed for inden for en frist af 1 uge skriftligt at kommentere praktikstedets indstilling. Uddannelsesinstitutionen afholder, på baggrund af praktikstedets skriftlige udtalelse og den studerendes eventuelle kommentarer, et møde med deltagelse af den studerende, underviser med ansvar for praktiken, international koordinator og praktikkoordinator. Efter mødet afgiver uddannelsesinstitutionen, inden for en frist af 1 uge, en skriftlig indstilling om, hvorvidt praktikperioden kan godkendes. Den studerende skal have mulighed for inden for en frist af 1 uge skriftligt at kommentere denne indstilling. Herefter træffer uddannelsesstedet på grundlag af de skriftlige indstillinger og den studerendes evt. kommentarer afgørelse om, hvorvidt praktikperioden kan bedømmes til Godkendt eller Ikke godkendt.

11. Undervisnings- og arbejdsformer

Om undervisnings- og arbejdsformerne gælder følgende, jf. uddannelsesbekendtgørelsens § 6, stk. 2 og § 23, stk. 2, nr. 6.

Der anvendes undervisnings- og arbejdsformer, der udvikler selvstændighed, samarbejdsevne, refleksionsevne samt innovative kompetencer, afhængigt af de enkelte uddannelseselementer og dele heraf. Undervisningen kan tilrettelægges som henholdsvis

- holdundervisning
- forelæsninger og oplæg for hele årgange eller optag
- studiegruppearbejde
- projektarbejde med vejledning
- studieture
- feltarbejde
- praktik
- workshops
- fleksibel (IT-støttet) undervisning

- praktiske øvelser
- selvstændigt arbejde

Der er stor variation i undervisnings- og studieformerne, både gennem uddannelsen som helhed og i forhold til tilrettelæggelsen på de forskellige uddannelsessteder. Den nærmere beskrivelse heraf fremgår derfor dels af studiehandbogen og dels af de konkrete semester- og undervisningsplaner, sidstnævnte i samarbejde med de studerende.

Anvendelse af IT i undervisningen

Informationsteknologi er en integreret del af undervisningen. Det anbefales derfor, at studerende anskaffer sig bærbar pc ved starten af uddannelsen. IT anvendes i undervisningen som redskab til tekstbehandling, informationssøgning, notater, oplæg, fremlæggelser m.m.

Endvidere inddrages bibliotekarerne i IT-undervisningen.

- Bibliotekarerne giver de studerende forudsætninger for anvendelse af informationskilder til studieformål. Dette sker i samarbejde med underviserne. Det er undervisernes og bibliotekarernes fælles ansvar at udvikle de studerendes informationskompetencer.
- Undervisning og vejledning i informationskompetence sikrer, at de studerende er i stand til at søge, udvælge og anvende relevante informationsressourcer i studierelaterede og professionsfaglige sammenhænge.
- De studerende udvikler gennem undervisningsforløb forudsætninger for at udnytte adgangene til analoge og digitale ressourcer i deres studier og opgaveløsning.

Særlige studietilbud og -forløb

Der kan tilbydes studieforløb ud over det i uddannelsesbekendtgørelsen fastlagte. Det kan f.eks. være svømmelæreruddannelse, musikundervisning, IT-workshops m.m. Også fælles forelæsninger, foredrag og kulturelle arrangementer kan tilbydes som studietilbud.

Studieture og studieophold aftales på de enkelte hold.

Disse tilbud og vilkår for deltagelse heri fremgår af studiehandbogen og/eller offentliggøres på Professionshøjskolen University College Nordjyllands intranet.

12. De studerendes deltagelsespligt i uddannelsen

Den studerende har ifølge uddannelsesbekendtgørelsens § 18 pligt til at deltage i uddannelsen, som den er tilrettelagt af uddannelsesinstitutionen.

Det demokratiske dannelsesideal, som læses i uddannelsesloven, forudsætter, at de studerende er aktivt deltagende i deres egne læreprocesser. Som konsekvens af den demokratiske dannelsesopgave skal de studerende ud over at tilegne sig kundskaber og færdigheder lære at samarbejde, de skal lære at kommunikere aktivt med medstuderende, undervisere og praktikvejledere, og de skal lære at orientere sig i en kompleks og foranderlig verden. Læringens projekt for den enkelte studerende er dermed på en og samme tid et individuelt og et fælles anliggende. Deltagelsespligten kan derved ses som et bidrag til at understøtte de studerendes læreprocesser.

Ved begyndelsen af de enkelte semestre orienteres de studerende om deltagelsespligten og om, hvorledes deltagelsespligten kan opfyldes. Uddannelsesinstitutionen skal registrere den studerendes opfyldelse af deltagelsespligten, jfr. § 18, stk. 2.

Som led i deltagelsespligten har den studerende mødepligt til undervisningen på 1. og 2. semester og til praktikuddannelsen.

Opfyldelse af deltagelsespligten er en forudsætning for at kunne indstille sig til de interne og eksterne prøver og for at få den enkelte praktikperiode godkendt, jfr. § 19, stk. 2.

Mødepligten under praktikuddannelsen opfyldes, når praktikstedet indstiller den studerendes uddannelsesmæssige udbytte til godkendelse.

Nærmere beskrivelse af møde- og deltagelsespligt findes i studiehandbogen.

13. De studerendes indflydelse på tilrettelæggelse af undervisningen og indflydelse i råd og udvalg

De studerendes indflydelse sikres gennem deltagelse i pædagoguddannelsens, uddannelsesinstitutionens råd og udvalg. Herudover opfordres de studerende til at tage medansvar for uddannelsens og undervisningens organisering, indhold og tilrettelæggelse.

Nærmere beskrivelse af de studerendes mulighed for indflydelse findes i studiehåndbogen.

14. Studievejledning og faglig vejledning

I uddannelsesbekendtgørelsen hedder det om studievejledning og faglig vejledning:

§ 28. *Uddannelsesinstitutionen tilbyder gennem hele uddannelsen den studerende studievejledning og faglig vejledning.*

I Bekendtgørelse om vejledning om gennemførelse af uddannelser på Undervisningsministeriets område er formålet med vejledningen formuleret således:

§ 1. *Formålet med vejledningen er, at den enkelte elev, kursist eller studerende (elev) fuldfører den valgte uddannelse med størst muligt fagligt og personligt udbytte.*

Stk. 2. *Vejledningen skal understøtte elevens evne til at træffe de valg, som indgår i tilrettelæggelsen af den enkeltes uddannelse med forståelse for sammenhængen mellem disse valg og det efterfølgende uddannelses- eller beskæftigelsesønske, herunder studiemetoder, hensigtsmæssige læse- og arbejdsvaner samt samarbejdsformer.*

I overensstemmelse med sidstnævnte bekendtgørelse tilbydes på Professionshøjskolen University College Nordjylland både individuel og kollektiv vejledning, der gensidigt understøtter hinanden.

Individuel vejledning

Den individuelle vejledning tager udgangspunkt i den studerendes personlige forudsætninger og i formålet, indholdet og strukturen af uddannelsen. Den individuelle vejledning kan indeholde vejledning om valg af fag, specialisering, praktikforløb, særlige uddannelseselementer og kurser m.v., der indgår i uddannelsen eller tilbydes i tilslutning hertil, samt vejledning om faglige og personlige forhold, der har betydning for, at den studerende kan gennemføre den valgte uddannelse.

Kollektiv vejledning

Den kollektive vejledning indeholder vejledning om forhold, der er fælles for grupper af studerende, og omfatter orientering om:

- uddannelsens opbygning og mål
- fag, liniefag, specialisering og tilrettelæggelsesformer
- linjefagenes og specialiseringens betydning i forbindelse med senere uddannelse og erhverv
- generelle studiemetoder, hensigtsmæssige læringsvaner og samarbejdsformer
- økonomiske og sociale forhold i relation til uddannelsen, herunder orientering om regler for tildeling af Statens Uddannelsesstøtte (SU), Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU), lønnet praktik, specialpædagogisk støtte m.v.
- muligheder for uddannelses- og erhvervsvejledning, der tilbydes af de regionale vejledningscentre og via internettet
- Professionshøjskolen University College Nordjyllands studieregler samt lokalt fastsatte regler af betydning for de studerendes forhold

Forskellige former for vejledning

Studievejledning

Studievejledningen omfatter som nævnt personlig vejledning og kollektiv vejledning. Det nævnte indhold heri kan sammenfattes under begreberne optagelsesvejledning, gennemførelsesvejledning og udslus-

ningsvejledning. Der lægges vægt på vejledning vedrørende de studerendes ansvar og muligheder i forhold til deres deltagelse i studieforløbet. Herudover lægges der vægt på vejledning, hvis der er behov for at gå om, når der søges merit og orlov og i forbindelse med jobmuligheder m.m.

Praktikvejledning

Den enkelte studerende får i praktikforløbene tildelt en praktislærer/-vejleder fra pædagoguddannelsen.

Projektvejledning

Procesvejledning og faglig vejledning i forbindelse med projektor organiserede forløb, herunder bachelorprojektet.

Faglig vejledning

Gennem hele uddannelsen tilbyder underviserne i de enkelte fagområder/moduler faglig vejledning i tilknytning til undervisningen. Det er lærerens opgave i den løbende faglige vejledning at orientere en studerende, hvis standpunkt ikke er tilfredsstillende, så der er mulighed for at forbedre indsatsen inden den endelige bedømmelse.

Den faglige vejlednings indhold er

- at støtte den studerende i arbejdet med tilegnelse af stoffet
- at sikre en løbende evaluering
- at undervise de studerende i studiemetoder, som har særlig betydning i forhold til fagområdet og uddannelsens formål

Mere detaljerede bestemmelser om vejledningens organisering fremgår af Studiehåndbogen.

Information og nærmere bestemmelser om vejledningens organisation

Information om uddannelsen og uddannelsesinstitutionen, herunder den konkrete tilrettelæggelse i form af rammeplaner, semesterplaner, skemaer, praktikadministration og prøver m.m. vil løbende være tilgængelig på Professionshøjskolen University College Nordjyllands intranet.

15. Kvalitetssikring og –udvikling

I overensstemmelse med krav til udbydere af professionsbacheloruddannelser foretager pædagoguddannelsen løbende kvalitetsvurderinger og udvikling af uddannelsen. Dette udmøntes blandt andet i systematiske evalueringer af uddannelsesforløb/kurser. Evalueringerne har til formål at belyse, om uddannelsen lever op til regelfastlagte samt egne formål og målsætninger, og om uddannelsen har sammenhæng med aktuelle behov og erfaringer i professionen/erhvervslivet.

De studerende inddrages systematisk i kvalitetsvurdering og -udvikling gennem evalueringer af uddannelsesdele. Disse evalueringer er omfattet af krav om skriftlighed og dokumentation, og ledelsen følger op herpå. Evalueringresultater danner udgangspunkt for fremtidig koordinering og planlægning af undervisningens indhold og tilrettelæggelse. De studerende er endvidere sikret indflydelse på uddannelsens kvalitet og udvikling gennem deltagelse i råd og udvalg.

Kvalitetsmekanismerne omfatter kontakt til og tilbagemeldinger fra relevante erhverv/professioner og fra fagmiljøer. Desuden inddrages indberetninger fra censorformænd og censorer samt resultatet af eventuelle eksterne evalueringer.

Kvaliteten i uddannelsen søges udviklet gennem samarbejde mellem grund-, efter- og videreuddannelse.

For at sikre en løbende udvikling af uddannelsen revideres studieordningen en gang årligt i pædagoguddannelsens råd og udvalg og godkendes af uddannelsesudvalget. Endvidere kontrollerer studiechefen udmøntningen af studieordningen via godkendelse af semesterplaner og redegørelser for eksamensgrundlaget for hvert enkelt fagforløb.

Evaluerings- og udviklingssystemer evalueres løbende og præciseres i handleplaner.

16. Ikrafttræden og overgangsregler

Denne studieordning træder i kraft i forhold til studerende, der har påbegyndt deres studie efter den 1. august 2007.

Studerende, der har påbegyndt deres studie før denne dato, kan gennemføre uddannelsen under den studieordning, der var gældende på starttidspunktet for deres uddannelse. En studerende kan søge om overflytning fra gammel til ny studieordning, dog kun på tidspunkter, hvor det passer ift. undervisningens tilrettelæggelse. Der henvises i øvrigt til bekendtgørelsens § 35, stk. 1 – 3.

§ 35, stk. 3: "Studerende, der er begyndt på pædagoguddannelsen før 1. august 2007, kan færdiggøre uddannelsen efter reglerne i den i stk. 2 nævnte bekendtgørelse. Disse studerende har ret til at modtage undervisning indtil sommeren 2011. Prøver afholdes sidste gang ved sommereksamen 2012."

17. Merit, orlov og overflytning

Merit

Uddannelsesbekendtgørelsen gør følgende gældende:

§ 25, stk. 1: "Beståede uddannelseselementer ved en uddannelsesinstitution, der udbyder uddannelsen efter denne bekendtgørelse, ækvivalerer de tilsvarende uddannelseselementer ved de øvrige institutioner, der udbyder uddannelsen.

Stk. 2: "Uddannelsesinstitutionen kan herudover i hvert enkelt tilfælde eller ved regler fastsat af institutionen i studieordningen godkende, at gennemførte uddannelseselementer fra en dansk eller udenlandsk videregående uddannelse, der er bestået efter reglerne herom, træder i stedet for uddannelseselementer eller dele heraf, der er omfattet af denne bekendtgørelse. Afgørelsen træffes på grundlag af en faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelsesdele."

Såfremt en ansøger til pædagoguddannelsen eller en studerende ønsker meritoverførsel for dele af uddannelsen, f.eks. 1. studieår eller bestemte fag, skal den pågældende skriftligt fremsætte ansøgning med dokumentation for kvalifikationer. Ansøgninger om merit afgøres i hvert enkelt tilfælde af studiechefen.

Orlov

Orlov skal gives, hvis den er begrundet i barsel, adoption eller ved militærtjeneste. Herudover kan en studerende efter begrundet ansøgning bevilges orlov fra uddannelsen, normalt i indtil to semestre, dog tidligst efter 2. semester. Der gives kun orlov med fornyet studiestart fra begyndelsen af et semester. Studiechefen bevilger orloven. Der henvises endvidere til *Bekendtgørelse om adgang, indskrivning og orlov*, kapitel 7, § 26 og 27.

Overflytning

Generelt gælder det, at en studerende kan søge overflytning til et andet uddannelsessted, men kun på tidspunkter, hvor det undervisningsmæssigt passer ind i afgivende og modtagende uddannelsers studieordninger. Det vil normalt sige i forbindelse med afslutningen af et semester. Dog kan der ikke ske overflytning før efter bestået prøve på 2. semester, som formuleret i *Bekendtgørelse om adgang, indskrivning og orlov*, kapitel 7, § 28, stk. 2:

"Overflytning til samme uddannelse ved en anden uddannelsesinstitution kan, medmindre der foreligger særlige forhold, tidligst foretages, når den studerende har bestået de prøver, der i henhold til studieordningen er placeret på 1. studieår eller, hvis sådanne ikke findes, efter 1. studieår."

Flytning forudsætter, at der er en ledig plads på det søgte uddannelsessted.

18. Meritpædagoguddannelsen

Professionshøjskolen University College Nordjylland tilbyder pædagoguddannelsen som særlig tilrettelagt uddannelse i henhold til Lov om Åben Uddannelse. Den særlig tilrettelagte åbne uddannelse følger i hovedlinjerne pædagoguddannelsens studieordning, men rummer en særlig tilrettelagt studieplan, der på visse områder vil adskille sig fra den ordinære uddannelse.

Uddannelsesbekendtgørelsen formulerer følgende om meritpædagoguddannelsen:

§ 30, stk. 2. Optagelse til uddannelsen er betinget af, at ansøgeren udover de almindelige adgangskrav til uddannelsen har erfaring fra pædagogisk eller tilsvarende arbejde i et omfang, der svarer til normalt mindst 5 års fuldtidsbeskæftigelse.

Stk. 3. Uddannelsesinstitutionen afgør, om adgangskravene efter stk. 2 er opfyldt for den enkelte ansøger.

I meritpædagoguddannelsen er der følgende afvigelser i forhold til pædagoguddannelsens studieordning:

§ 31, stk. 1. Uddannelsen tilrettelægges af uddannelsesinstitutionen inden for en ramme svarende til 150 ECTS-point. Uddannelsen kan tilrettelægges på heltid eller deltid. Dog kan højst 1 år tilrettelægges på heltid for den enkelte studerende.

Stk. 2. Uddannelsen omfatter ikke den lønnede praktikuddannelse.

Stk. 3. Arbejdet med specialiseringen skal have et omfang svarende til 34 ECTS point, som sammensættes således, at 5 ECTS point er rettet mod den valgte specialisering, 10 ECTS point er fra faget Pædagogik, 5 ECTS point er fra linjefaget, og 14 ECTS point er fra den ulønnede praktikperiode eller fra erfaringer fra pædagogisk arbejde på minimum 1 år inden for den valgte brugergruppe.

Stk. 4. Bachelorprojektet kan først afsluttes, når alle prøver er bestået og den ulønnede praktikuddannelse godkendt.

§ 32. Hvis ikke andet følger af denne bekendtgørelse, gælder reglerne i bekendtgørelse om åben uddannelse.

Bilag 1:

Beskrivelse af de obligatoriske fag, linjefag, praktikuddannelse, specialisering og det tværprofessionelle element i pædagoguddannelsen

- herunder signalement, faglige kompetencemål, centrale kundskabs- og færdighedsområder og faglige fokuspunkter

Obligatorisk fag: Pædagogik

1. Signalement

Faget bidrager til uddannelsens mål ved at tilvejebringe viden, indsigt og refleksion med henblik på og som del af pædagogisk arbejde og udvikling af den pædagogiske profession.

I faget indgår aspekter af psykologisk, antropologisk, sociologisk, filosofisk samt sundhedsvidenskabelig teori og metode.

Faget kvalificerer til pædagogisk arbejde med fokus på livskvalitet, handlemuligheder og demokratisk deltagelse.

Pædagogik er uddannelsens centrale fag, som indgår i og forholder sig til uddannelsens øvrige fag og faglige elementer.

2. Faglige kompetencemål

Målet er, at den færdiguddannede kan:

- planlægge, udføre, dokumentere og evaluere pædagogisk arbejde og udviklingsprojekter,
- begrunde pædagogiske handlinger ud fra centrale teorier og metoder,
- reflektere kritisk over pædagogiske tænkemåder og handlemuligheder ud fra teori, forskning og praksisforståelse,
- opbygge faglige og personlige relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces,
- identificere mistrivsel hos mennesker, herunder udsatte børn og unge,
- analysere, dokumentere og evaluere forhold vedrørende brugernes trivsel og udvikling,
- identificere, analysere og vurdere relevant viden og forskning i forhold til en konkret pædagogisk problemstilling,
- diskutere pædagogiske anskuelser og værdier på et pædagogikfagligt grundlag, herunder etik og menneskesyn,
- afdække og beskrive historiske, sociale, politiske og økonomiske vilkår for pædagogisk arbejde og
- forholde sig analytisk i anvendelsen og inddragelsen af tests, evalueringer og målinger i det pædagogiske arbejde.

3. Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- Opdragelse, dannelse, læring, socialisering og udvikling.
- Pædagogens fagidentitet og kompetenceområder aktuelt, historisk og komparativt.
- Menneskers levevilkår, livsformer og identitet, herunder etnicitet, generation, køn m.v.
- Kulturforståelse, -analyse og -konflikt.
- Inklusion og eksklusion.
- Didaktik og metodik.
- Etik, æstetik, værdier, menneskesyn og demokratiforståelser i pædagogisk arbejde.
- Undersøgelses- og analysemetoder til brug i pædagogisk arbejde.

På Professionshøjskolen University College Nordjylland udmøntes disse bestemmelser således, at der inden for disse rammer og i forlængelse af de prioriteringer, der er beskrevet i denne studieordnings indledning, lægges særlig vægt på følgende aspekter af faget:

- dannelse og dannelsesstænkning med nøgleord som demokrati, fællesskab, politisk dannelse, refleksivitet, analyse og kritisk bevidsthed
- ressource- og relationsorientering
- begrebet "anerkendelse" i et psykologisk, sociologisk og etisk/filosofisk perspektiv
- den etiske dimension

Obligatorisk fag: Dansk, kultur og kommunikation

1) Signalement

Faget bidrager til uddannelsens mål ved at give indsigt i, hvordan kultur, kommunikation og sprog indgår i dannelse af identitet, kulturforståelse og kompetence til at udtrykke sig.

Faget giver grundlag for at arbejde med kulturelle og sproglige udtryksformer med henblik på at støtte brugerens udvikling og evne til at indgå i kulturelle fællesskaber.

Faget har fokus på den kulturelle sammenhæng, som det pædagogiske arbejde foregår i.

Faget etablerer forudsætninger for pædagogens professionelle mundtlige og skriftlige kommunikationsevne.

2) Faglige kompetencemål

Målet er, at den færdiguddannede kan:

- planlægge, udføre, dokumentere og evaluere pædagogiske og æstetiske processer, som fremmer mundtlig og skriftlig sprogtilenelse og andre kommunikative færdigheder samt støtte sprogudvikling, herunder hos børn, unge og voksne med særlige behov,
- understøtte udviklingen af brugeres kommunikative kompetencer og udtryksformer,
- analysere og vurdere, hvordan kultur, litteratur og sprog anvendes i og har betydning for brugeres liv og udtryksformer og
- kommunikere nuanceret, præcist og forståeligt med brugere, pårørende, fagpersoner, myndigheder m.v. gennem mundtlige, skriftlige og mediebaserede formidlingsformer under hensyn til modtagerens faglige, sproglige og kulturelle baggrund.

3) Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- Sproglig udvikling, herunder sprogets funktion, indhold og form samt tosprogethed, andetsprogs-tilenelse og børn, unge og voksne med særlige behov.
- Skriftlige, mundtlige, mediebaserede og digitale kommunikations- og formidlingsformer, herunder retorik og genrer.
- Fortællinger, fiktions- og faktalitteratur, billedsprog, rim og remser.
- Kulturbegreber, herunder æstetiske og antropologiske samt kulturelle processer, kulturmøder og kulturel mangfoldighed.
- Kulturelle fællesskaber udtrykt gennem lege, ritualer og traditioner.
- Æstetiske læreprocessers dannelsesmæssige og kulturelle betydning.
- Forestillinger og normer af etisk, æstetisk, ideologisk og religiøs karakter.

På Professionshøjskolen University College Nordjylland udmøntes disse bestemmelser således, at der inden for disse rammer og i forlængelse af de prioriteringer, der er beskrevet i denne studieordnings indledning, lægges særlig vægt på følgende aspekter af faget:

- Pædagogens dannelse, brugerens dannelse og berøringsfladerne mellem disse dannelsesniveauer
- Kultur – analyse og formidling
- Æstetiske udtryksformer og læreprocesser
- Børn, unge og voksnes mediekultur
- Samtalens forskellige former og aktører

Obligatorisk fag: Individ, institution og samfund

1) Signalement

Faget bidrager til uddannelsens mål ved at kvalificere til at analysere samspillet mellem individuelle, institutionelle og samfundsmæssige forhold.

Faget har fokus på den institutionelle og samfundsmæssige sammenhæng, som det pædagogiske arbejde foregår i.

Faget etablerer forudsætninger for professionelt samarbejde.

2) Faglige kompetencemål

Målet er, at den færdiguddannede kan:

- anvende centrale teorier, begreber og metoder vedrørende samspillet mellem individ, institution og samfund,

- b) forstå betydningen af den samfundsmæssige og institutionelle sammenhæng for individet, det pædagogiske miljø og den pædagogiske profession i et demokratisk samfund,
- c) identificere og analysere problemstillinger og udviklingsmuligheder i individuelt, institutionelt og samfundsmæssigt perspektiv,
- d) samarbejde professionelt med personer inden for og uden for professionen, herunder pårørende og
- e) arbejde professionelt på grundlag af gældende bestemmelser.

3) Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a) Samspil mellem individ, gruppe, samfund og dets betydning for opvækst- og livsvilkår.
- b) Institutioners organisation, kultur, fysiske rammer og samfundsmæssige funktion samt interne og eksterne relationer.
- c) Samarbejdsrelationer, interaktioner, konflikter, vold, sociale strukturer, mønstre samt udviklingsmuligheder set ud fra individuelle, institutionelle og samfundsmæssige perspektiver.
- d) Den samfundsmæssige og socialpolitiske udvikling og betydning for pædagogens arbejdsområde i velfærdsstaten.
- e) Internationale konventioner og lovgivninger, herunder tavshedspligt, underretningspligt og videregivelse af oplysninger.

På Professionshøjskolen University College Nordjylland udmøntes disse bestemmelser således, at der inden for disse rammer og i forlængelse af de prioriteringer, der er beskrevet i denne studieordnings indledning, lægges særlig vægt på følgende aspekter af faget:

- Pædagogisk arbejde forstået som løsningen af samfundsmæssige opgaver
- Sociale problemers årsager, konsekvenser og løsninger
- Forståelse af magt i relation til individuelle, institutionsmæssige og samfundsmæssige forhold
- Forståelse af institutionen som organisation. Herunder institutionsudvikling, institutionskultur, personaleudvikling og ledelsesprocesser
- Professionelt samarbejde, herunder personalesamarbejde, forældresamarbejde og tværprofessionelt samarbejde

Liniefag: Sundhed, krop og bevægelse

1) Signalement

Faget bidrager til uddannelsens mål ved at kvalificere til pædagogisk arbejde med kropslige aktiviteter: Leg, bevægelse, dans og idræt.

Faget retter sig mod fremme af den enkeltes kropsbevidsthed, aktivitetsglæde, udfoldelseslyst og sundhed.

Faget har fokus på fysisk udfoldelse og knytter sig til leg, spil, krop og sundhed.

Faget indgår som en integreret del af den uddannedes arbejde med pædagogiske problemstillinger.

2) Faglige kompetencemål

Målet er, at den færdiguddannede kan:

- a) anvende og udvikle bevægelses- og sundhedspædagogiske aktiviteter,
- b) tilrettelægge forløb under hensyn til fysiologiske, sundhedsmæssige og sociale forudsætninger,
- c) inspirere og motivere til deltagelse i kropslige aktiviteter,
- d) arbejde for sundhedsfremme på baggrund af kendskab til folkesundhed, herunder omsætte og formidle sundheds- og idrætspolitiske programmer og kampagner,
- e) begrunde og udfolde fagets pædagogiske, oplevelsesmæssige, kulturelle og sundhedsmæssige potentialer og
- f) forstå fysiske og skabende processers betydning for menneskets udvikling og livsmuligheder.

3) Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a) Leg, bevægelse, sundhed og idræt.
- b) Livskvalitet, sundhed og sygdom i pædagogisk perspektiv.
- c) Menneskers biologiske, fysiologiske, perceptuelle, motoriske og færdighedsmæssige forudsætninger.
- d) Institutioners bevægelses-, sundheds- og idrætskultur.
- e) Kost og hygiejne.

f) *Seksualitet og kropslighed.*

På Professionshøjskolen University College Nordjylland udmøntes disse bestemmelser således, at der inden for disse rammer og i forlængelse af de prioriteringer, der er beskrevet i denne studieordnings indledning, lægges særlig vægt på følgende aspekter af faget:

- Samfundsmæssige ændringers betydning for menneskets sundhed med særlig vægt på folkesundhedsproblematikker (bl.a. ulighed i sundhed) - og på udvikling inden for leg, spil, krop/bevægelse og idræt.
- Idræts- og sundhedspædagogisk bevidsthed - herunder den studerendes egen rolle som kulturskaber, kulturbærer og kulturformidler i relation til forebyggelse og sundhedsfremme.
- Kropskultur og kropsbevidsthed - herunder anatomi og fysiologi, motorisk udvikling, bevægelsesglæde, sanselighed og æstetiske processer.
- Friluft- og udeaktiviteter - herunder grænser (mentale og fysiske udfordringer), sundhed, læring, oplevelser og kulturelle værdier.

Liniefag: Udtryk, musik og drama

1) **Signalement**

Faget bidrager til uddannelsens mål ved at kvalificere til pædagogisk arbejde med musik, drama og andre udtryksformer.

Faget retter sig mod fremme af den enkeltes glæde ved at udtrykke sig.

Faget har fokus på evnen til at udtrykke sig og på æstetiske erfarings- og erkendelsesprocesser inden for musik, drama og lignende udtryksformer.

Faget indgår som en integreret del af den uddannedes arbejde med pædagogiske problemstillinger.

2) **Faglige kompetencemål**

Målet er, at den færdiguddannede kan:

- anvende og udvikle æstetisk skabende processer med musik, drama og andre udtryksformer,*
- tilrettelægge forløb under hensyn til varierende forudsætninger,*
- inspirere og motivere til brug af musikalske, dramatiske og andre udtryksformer,*
- vurdere og perspektivere fagets pædagogiske og samfundsmæssige betydning,*
- begrunde og udfolde fagets pædagogiske, oplevelsesmæssige og kulturelle potentialer og*
- forstå skabende processers betydning for menneskets udvikling og livsmuligheder.*

3) **Centrale kundskabs- og færdighedsområder**

- Leg, kultur, æstetik og kunst.*
- Musik, drama og teater i pædagogisk perspektiv.*
- Brug og betydning af forskellige udtryksformer, individuelt, socialt, kulturelt og samfundsmæssigt.*
- Udtryksformernes sanselige, følelsesmæssige, kropslige og intellektuelle aspekter.*
- Brug og betydning af fagets materialer, instrumenter og teknikker.*

På Professionshøjskolen University College Nordjylland udmøntes disse bestemmelser således, at der inden for disse rammer og i forlængelse af de prioriteringer, der er beskrevet i denne studieordnings indledning, lægges særlig vægt på følgende aspekter af faget:

- Udvikling af den studerendes håndværksmæssige færdigheder og personlige udtryk.
- Udvikling af den studerendes evne til at omsætte faglig viden og færdigheder til en pædagogisk praksis.

Liniefag: Værksted, natur og teknik

1) **Signalement**

Faget bidrager til uddannelsens mål ved at kvalificere til pædagogisk arbejde med naturen, den kulturskabte fysiske omverden og brugerens kompetence til at udtrykke sig.

Faget retter sig mod fremme af den enkeltes udtryksbevidsthed, aktivitetsglæde og udfoldelseslyst.

Faget har fokus på kreativ inddragelse af det håndværksmæssige, det kunstneriske, det naturvidenskabelige og det tekniske.

Faget indgår som en integreret del af den uddannedes arbejde med pædagogiske problemstillinger.

2) Faglige kompetencemål

Målet er at den færdiguddannede kan:

- a) anvende og udvikle pædagogiske processer med naturen og de kulturskabte fysiske omgivelser samt kunstneriske, skabende og tekniske processer,
- b) tilrettelægge forløb under hensyntagen til forskellige brugeres forudsætninger,
- c) inspirere og motivere til at inddrage den kulturskabte fysiske omverden og naturen som rum for oplevelse og udfoldelse,
- d) forholde sig nysgerrig og eksperimenterende til undersøgelse af naturlige og kulturskabte omgivelser og deres tekniske processer,
- e) begrunde og udfolde fagets pædagogiske, oplevelsesmæssige og kulturelle potentialer og
- f) forstå naturfaglige og skabende processers betydning for menneskets udvikling og livsmuligheder.

3) Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a) Håndværk, kunst, natur og teknik.
- b) Værksted, natur og friluftsliv i pædagogisk perspektiv.
- c) Oplevelser og læreprocesser med natur og friluftsliv samt billed- og formskabende arbejde.
- d) Materialer og teknikker i kunstneriske og håndværksmæssige arbejdsprocesser og udtryksformer.
- e) Naturfaglig viden om dyr og planter, evolution og økologi samt naturvidenskabelige arbejdsmetoder.
- f) Relevante kulturteknikker, herunder ny teknologi.

På Professionshøjskolen University College Nordjylland udmøntes disse bestemmelser således, at der inden for disse rammer og i forlængelse af de prioriteringer, der er beskrevet i denne studieordnings indledning, lægges særlig vægt på følgende aspekter af faget:

- Gennem æstetiske udtryksformer formidler de studerende, hvilke indtryk, oplevelser og erfaringer, de har udvalgt som væsentlige for deres læreprocesser.
- Gennem produktion af faglighed arbejder de studerende hen imod mestring af forskellige former for professionelle handlekompetencer.
- Bevidsthed om den studerendes rolle som kulturbærer og kulturskaber.
- Med udgangspunkt i mesterlæren arbejdes eksperimenterende og undersøgende som en væsentlig arbejdsform i studiet.

Praktikuddannelsen

1) Signalement

Praktikuddannelsen bidrager til uddannelsens målsætning ved at tilvejebringe basis og rammer for professionsbaseret viden, forståelse og færdigheder som grundlag for professionel handling.

Praktikuddannelsen og undervisningen på uddannelsesinstitutionen udgør to forskellige, gensidigt supplerende læringsrum, hvor vidensformer i samspil kan kvalificere den studerendes læring og videnskabelse.

Udgangspunktet for den studerendes læring er deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion vedrørende samspillet mellem pædagog, institution og profession. Praktikuddannelsen udgør rammen for den studerendes praktiske øvelser og er felt for den studerendes egen undersøgelse af den pædagogiske profession og professionens brugergrupper.

Uddannelsens 3 praktikperioder tilrettelægges med en progression, der gradvist inddrager flere perspektiver på det pædagogiske arbejdes kompleksitet, og som udvider de studerendes opmærksomhedsfelt og overblik i forhold til pædagogisk praksis og profession. 1. praktikperiode rettes primært mod den konkrete pædagogiske relation, hvorefter fokus tillige omfatter institutionelle perspektiver i 2. praktikperiode, for endelig i 3. praktikperiode at placere den pædagogiske opgave i forhold til den samfundsmæssige forandringsproces.

2) Faglige kompetencemål

Målet for 1. praktikperiode er, at den studerende kan:

- a) indgå i praktikstedets daglige pædagogiske praksis,

- b) indgå i og udvikle betydende relationer og støtte andres evne til etablering af relationer,
- c) deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogiske processer,
- d) opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis,
- e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen praksis og
- f) demonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale færdigheder.

Målet for 2. praktikperiode er, at den studerende kan:

- a) indgå i og bidrage til tilrettelæggelsen og organiseringen af det daglige pædagogiske arbejde,
- b) deltage i udviklings- og forandringsprocesser,
- c) planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere pædagogiske processer,
- d) dokumentere og formidle pædagogisk praksis og
- e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen og praktikstedets praksis.

Målet for 3. praktikperiode er, at den studerende kan:

- a) beherske den pædagogiske praksis og bidrage til udvikling og fornyelse af den pædagogiske profession,
- b) yde en målrettet indsats i forhold til valgt målgruppes behov,
- c) redegøre for, hvordan teoretisk og praktisk viden om en målgruppe kan kvalificere grundlaget for pædagogisk virksomhed generelt,
- d) skabe viden gennem deltagelse i, analyse af og refleksion over praksis på baggrund af (videnskabs)teoretiske forudsætninger og metodiske færdigheder og
- e) redegøre for egen professionsidentitet og forholde sig til professionens handlegrundlag og udvikling.

3) Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Fælles for de tre praktikperioder:

- a) Praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgave og funktion, mål og pædagogiske praksis.
- b) Kulturelle og samfundsmæssige vilkårs betydning for pædagogisk praksis.
- c) Praktikstedets målgruppe(r) og denne (disses) behov, livskvalitet, udvikling og læring.
- d) Etik, værdier og menneskesyn.
- e) Deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion med henblik på dokumentation og udvikling af pædagogisk praksis.

1. praktikperiode: Den pædagogiske relation

Samspil og relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces.

- a) Samspilsprocessers betydning for den enkeltes livskvalitet og udvikling, herunder egen indflydelse på og betydning for relationen.
- b) Kommunikation, samspil og konflikter i relationen.
- c) Magt og etik i relationer.

2. praktikperiode: Den pædagogiske institution

- a) Pædagogisk praksis som samfundsmæssig institution og offentligt anliggende.
- b) Institutionel omsorg, opdragelse og udvikling.
- c) Institutionaliserings betydning for brugere og udøvere af pædagogisk praksis i lyset af de kulturelle og samfundsmæssige vilkår.
- d) Praktikstedets organisation, kultur og ledelse.
- e) Internt og eksternt samarbejde.
- f) Magt og etik i den institutionelle ramme.

3. praktikperiode: Den pædagogiske profession

- a) Professionens arbejdsområder og opgavefelt.
- b) Pædagogiske handleformer og pædagogiske metoder.
- c) Professionens vidensformer, faglige kernebegreber og terminologi, herunder det videnskabelige grundlag og videnskabelige metoder.
- d) Sammenhængen mellem den samfundsmæssige moderniseringsproces og professionens historiske og kulturelle udvikling.
- e) Professionsbevidsthed og -identitet.
- f) Den pædagogiske professions faglige bidrag til løsning af tværprofessionelle opgaver.

Uddannelseselement: Specialisering

1) Signalement

Specialiseringen bidrager til uddannelsens målsætning ved at kvalificere til tilvejebringelse og anvendelse af viden, teori og metode inden for et specifikt arbejds-, funktions- eller fagområde.

Læring i fagområdet fungerer eksemplarisk, således at opnåede kompetencer inden for det valgte specialiseringsområde kan anvendes i forhold til øvrige målgrupper med andre samfundsmæssige, institutionelle og personlige betingelser. Ved fordybelse i og konkretisering af et specifikt arbejdsområde bidrager specialiseringen til at professionsrette uddannelsens øvrige fag og faglige elementer.

2) Faglige kompetencemål

Målet er, at den færdiguddannede kan:

- anvende viden og indsigt i det specifikke arbejde med brugergruppen,
- opstille fagligt begrundede pædagogiske mål ud fra en forståelse af brugernes perspektiver og handlemuligheder,
- reflektere kritisk over pædagogiske tænkemåder og handlemuligheder ud fra teori, forskning og praksisforståelser inden for det valgte specialiseringsområde og
- udmønte professionsforståelse og professionsetik inden for det valgte specialiseringsområde.

3) Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Børn og unge

- Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- Kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- Inklusion og eksklusion.
- Omsorg, magt og relationsdannelse.
- Børne- og ungekultur, leg og aktiviteter.
- Børn og unges livsbetingelser og trivsel. Herunder omsorgssvigt og mobning, i relation til brugerinddragelse og rettigheder, herunder samarbejde med og vejledning af forældre og andre pårørende samt fagpersoner.
- Udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov for pædagogisk støtte og indsats.
- Forebyggende arbejde og interventionsformer.
- Love, konventioner og regler af særlig betydning for børn, unge og deres pårørende.
- Pædagogiske læreplaner og sprogvurderinger i dagtilbud.
- Skolestart og fritidsordning. Overgang fra daginstitution til skole.

På Professionshøjskolen University College Nordjylland udmøntes disse bestemmelser således, at der inden for disse rammer og i forlængelse af de prioriteringer, der er beskrevet i denne studieordnings indledning, lægges særlig vægt på følgende aspekter af området:

- Forskellige opfattelser af hvordan livsbetingelser produceres og reproduceres.
- Forskellige tilgange til involvering af børn og unge i pædagogisk arbejde.

Mennesker med nedsat funktionsevne

- Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- Brugeres livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- Funktionsnedsættelse og livsmuligheder.
- Inklusion og eksklusion.
- Omsorg, magt og relationsdannelse.
- Samarbejde med brugere, pårørende og professionelle.
- Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.
- Brugerinddragelse og rettigheder.
- Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen, herunder centrale handicappolitiske målsætninger.
- Kompensationsmuligheder.
- Kommunikative processer og alternative kommunikationsformer.

På Professionshøjskolen University College Nordjylland udmøntes disse bestemmelser således, at der inden for disse rammer og i forlængelse af de prioriteringer, der er beskrevet i denne studieordnings indledning, lægges særlig vægt på følgende aspekter af området:

- Kropslige og mentale funktioner – med særlig fokus på funktionsnedsættelse og livsmuligheder.
- Relationsarbejde og kommunikative processer.
- Udvikling af pædagogisk virksomhed med henblik på deltagelse og selvbestemmelse.
- Handicappolitikens værdigrundlag og målsætninger, love og konventioner i samspil med de institutionelle mulighedsbetingelser for brugere.

Mennesker med sociale problemer

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.*
- b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.*
- c) Inklusion og eksklusion.*
- d) Omsorg, magt og relationsdannelse.*
- e) Opsøgende arbejde og interventionsformer.*
- f) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.*
- g) Brugerinddragelse og rettigheder.*
- h) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen.*
- i) Misbrug og psykiske lidelser.*
- j) Truede familier, sorg og krise.*

På Professionshøjskolen University College Nordjylland udmøntes disse bestemmelser således, at der inden for disse rammer og i forlængelse af de prioriteringer, der er beskrevet i denne studieordnings indledning, lægges særlig vægt på følgende aspekter af området:

- Social- og sundhedspolitikens værdigrundlag og udtryksformer.
- Introduktion til forskellige måder at forstå og iagttage i forhold til sociale problemer som forudsætning for at agere i det socialpædagogiske felt.
- Sociale og kulturelle processer.
- Forskellige opfattelser af hvordan livsbetingelser produceres og reproduceres.

Uddannelseselement: Det tværprofessionelle

- elementer fra de grundlæggende fag og faglige elementer

1) Signalement

Det tværprofessionelle element bidrager til uddannelsens målsætning ved, at den studerende på baggrund af kendskab til egen og andre professioners faglighed og identitet kvalificerer sig til at samarbejde med relevante professionsaktører uden for professionsområdet med henblik på at kvalificere og nytænke den tværprofessionelle indsats.

2) Faglige kompetencemål

Målet er, at den færdiguddannede kan:

- a) etablere og indgå i samarbejde med andre professioner med henblik på at kvalificere og koordinere den pædagogiske indsats i en samfundsmæssig sammenhæng,*
- b) medvirke til, at brugerens perspektiv inddrages og er i centrum for den tværprofessionelle indsats,*
- c) inddrage faglig ekspertise fra relevante professionsområder,*
- d) skabe og udvikle tværprofessionelle netværk og ligeværdige samarbejdsrelationer,*
- e) anvende og kommunikere viden om den pædagogiske professions ansvarsområde, kompetencer, værdier og etik og*
- f) anvende centrale teorier, begreber og metoder, herunder kan reflektere over professionsrelevante dilemmaer i det tværprofessionelle arbejde.*

3) Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a) Den pædagogiske professions ansvar og kompetence i løsning af de tværprofessionelle opgaver, herunder værdier, etik og kernefaglighed.*

- b) *Viden om en eller flere andre professioners ansvar, værdier, etik og kernefaglighed som eksemplarisk princip.*
- c) *Lovgrundlag for tværprofessionelt samarbejde, herunder tavshedspligt, underretningspligt og videregivelse af oplysninger.*
- d) *Teorier, metoder og videnformer til analyse, refleksion og evaluering af handlemuligheder og perspektiver i forhold til den tværprofessionelle indsats.*
- e) *Tværprofessionelle samarbejdsteorier, metoder og forskningsresultater.*
- f) *Teorier og læringsformer til at skabe og udvikle tværprofessionelt netværk.*

På Professionshøjskolen University College Nordjylland udmøntes disse bestemmelser således, at der inden for disse rammer og i forlængelse af de prioriteringer, der er beskrevet i denne studieordnings indledning, lægges særlig vægt på følgende aspekter af området:

- Kvalificere det tværprofessionelle samarbejde gennem forhandling af mening mellem professionsudøvere
- Indsigt i andre professioner, som egen profession møder i professionernes praksisudøvelse
- Indsigt i de strukturelle betingelser, der eksisterer for det tværprofessionelle samarbejde
- Kendskab til professionsidentitet